

บทความการวิจัย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2

Participation of Student's Parents in Education Management of Wat Preng
Ratbamrung School Under Samutprakarn Primary Educational Service Area Office 2

ธีรนุช โพธิ์มาศ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 จำแนกตาม ภูมิภาคของผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุง ปีการศึกษา 2557 จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .91 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่า t - test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (The Scheffe 's Method)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 ในภาพรวม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะและวัฒนธรรม และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนด้านบริหารจัดการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับน้อย

2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ ระดับการศึกษา ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รงราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 2 ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภูมิหลัง

ขณะนี้ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทางด้านการเมือง พบว่า ยังมีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงกันอยู่ ด้านเศรษฐกิจมีปัญหาเรื่องความยากจน การขาดดุล

ทางการค้า สินค้าส่งออกมีปัญหาเรื่องคุณภาพ ส่งไปแข่งขันกับตลาดโลกไม่ได้ ด้านสังคมเรามีปัญหาเรื่องวิกฤตทางศีลธรรม ยาเสพติด ชุมชนล่มสลาย ครอบครัวอ่อนแอ ด้านธรรมชาติสิ่งแวดล้อมถูกทำลายและเกิดมลพิษ การแก้ปัญหาดังกล่าวสามารถทำได้โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2555 ข, 242) เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ “มีการศึกษา” เป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดชีวิตการพัฒนาศักยภาพของคนจะต้องนำหน้าการพัฒนาประเทศในมิติอื่นๆ ในประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาได้ทุ่มเทการลงทุนในการพัฒนาคนในชาติก่อนหน้าทีประเทศจะเริ่มเติบโตอย่างรวดเร็วแล้วทั้งสิ้น ดังนั้น จึงควรที่หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และทุกส่วนของสังคมจะต้องผนึกกำลังร่วมกันที่จะเร่งรัดจัดการศึกษาให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้การศึกษาเป็นตัวนำการพัฒนาประเทศต่างๆ โดยการร่วมมือกันปฏิรูปการศึกษา หนึ่งในยุทธศาสตร์และมาตรการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง คือ การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ซี.12, 2553,15)

หากมุ่งหวังประโยชน์สูงสุดอันเกิดแก่บุตรหลาน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และสถานศึกษา จำเป็นต้องจับมือกันให้มั่น มีความเข้าใจกันเป็นหนึ่งเดียว และสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ แม้ว่าพ่อแม่ผู้ปกครองกับผู้ปฏิบัติการสอนสถานศึกษาจะมีบทบาทที่แตกต่างกันในการทำหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็ก แต่ด้วยเหตุที่ทั้งสองฝ่ายมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่เด็กหรือผู้เรียนเช่นเดียวกัน การช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันสร้างสรรค์ และร่วมแก้ไข รับผิดชอบ มิใช่ต่างฝ่ายต่างทำภาระของตนเพียงเพื่อบรรลุไปตามหน้าที่ ความสำเร็จของการเป็นพ่อแม่ผู้ปกครอง และความสำเร็จของสถานศึกษา ล้วนเป็นความสำเร็จอันเดียวกันนั่นคือ ความรู้ ความดีงาม และความสุข ความสามารถ

ในการพึ่งตนเอง และสร้างสรรค์สังคมของลูกหลานไทยของเรา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2554, 6)

ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นภารกิจร่วมกันของปวงชนทุกสถาบัน ทุกองค์กร สัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน การศึกษาต้องเป็นเรื่องของหลายคน หลายสถาบันที่เข้ามาร่วมรับผิดชอบ นับตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนา สถานศึกษา สถานที่ทำงาน ไปจนถึงสื่อมวลชน (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2550, 77)

ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทำให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ระบุไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ในมาตรา 43 ซึ่งอยู่ในหมวด 3 ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยเกี่ยวข้องกับ การศึกษาโดยตรง มาตรา 43 วรรค 2 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” จากข้อกำหนดดังกล่าวส่งผลให้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) ตามมาตรา 9 (6) “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, 6) ทั้งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต่างให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สังคม ชุมชน ในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก

งานวิจัยทั้งหลายยืนยันตรงกันว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็กไม่น้อยกว่าอิทธิพลจากโรงเรียนเลย โดยเฉพาะลักษณะนิสัยทางด้านจิตใจ ความเข้าใจในความเป็นคนดี ความเป็นคนรู้จักหน้าที่ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นต้น

ความสำคัญของผู้ปกครองและชุมชนต่อการพัฒนาหรือการให้การศึกษาแก่เด็ก อยากรู้เห็นผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแลจัดการศึกษาและคิดสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน และอยากรู้เห็นโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

ในหลายประเทศมีการให้ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าไปช่วยโรงเรียนได้ตลอดเวลาและประเทศเหล่านั้น ผู้ปกครองจะถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องดูแลเอาใจใส่โรงเรียนของลูกหลานของตน ช่วยสนับสนุน และช่วยพัฒนาโรงเรียนในทุกๆ ด้าน และเกิดความรัก ความภาคภูมิใจในโรงเรียน โรงเรียนก็จะเป็นที่ดีของชุมชนและของเด็กในชุมชน

ปัญหาความประพฤติไม่เหมาะสม ปัญหายาเสพติดมีอยู่มากในปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นเพราะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน และผู้ปกครองกับครู ไม่ดีพอ พบว่า เด็กที่มีปัญหาเป็นจำนวนมากมาจากครอบครัวที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่ดูแล เด็กจึงเป็นความจำเป็นที่ผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกับทางโรงเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ไม่ให้เกิดขึ้นกับลูกหลานของตน (พนม พงษ์ไพบูลย์, 2551, 2)

ฉะนั้น ผู้ปกครองจึงมิได้มีบทบาทเพียงแค่อบรมเลี้ยงดูเด็กเท่านั้น ยังต้องรับบทบาทที่สำคัญอีกประการคือ สนับสนุนด้านการศึกษแก่บุตรหลานของตน หรือเป็นกำลังสำคัญส่วนหนึ่งในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาในอดีตเป็นหน้าที่ของครอบครัว พ่อแม่เป็นครูคนแรกของลูก ที่ทำหน้าที่จัดการศึกษาให้ลูกหลานมีความรู้ขั้นพื้นฐาน อ่านออก เขียนได้ และกล่อมเกลาคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในครอบครัวเป็นแบบอย่าง ในด้านอาชีพก็ถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง จึงอาจกล่าวได้ว่าครอบครัวรับผิดชอบการศึกษาตลอดชีวิต (รุ่ง แก้วแดง, 2552,166) และได้มีการพัฒนาการศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งจัดโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น เสียสละทรัพย์สินและแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างอาคารเรียน การพัฒนาสถานที่ การจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนการดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน ซึ่งจากการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานี้ ทำให้ประชาชนตระหนักว่า โรงเรียนเป็นสมบัติของประชาชน เกิดความรัก ความหวงแหน โรงเรียนของพวกเขา การศึกษาในยุคนี้จึงเรียกว่าเป็นโรงเรียนประชาบาล ซึ่งราชการกับประชาชนร่วมกันดูแลรักษา ทำให้เกิดประโยชน์ในหลายด้าน นอกจากความร่วมมือ ร่วมใจในการพัฒนาโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนเป็นไปอย่างใกล้ชิด ครูได้ช่วยเหลือชาวบ้านในทุกเรื่อง ทำให้ครูเป็นที่ยก

ย่องของชาวบ้านอย่างแท้จริง เมื่อเกิดปัญหาด้านการเรียนของเด็ก ทั้งครูและผู้ปกครองได้ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี

จากแนวคิดที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผน แนวทางในการที่จะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลในการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพ และประสิทธิภาพในทางการศึกษามากขึ้น อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือกันระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง จำแนกตาม เพศ และระดับการศึกษา ของผู้ปกครอง

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

ประชากร (Population)

คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง จำนวน 478 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

คือ สุ่มจากประชากร 478 คน การวิจัยในครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างแบบแบ่งส่วน ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของยามานะ (Yamana) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 218 คน ต่อจากนั้นได้แบ่งตามสัดส่วนของจำนวนประชากรแต่ละระดับชั้น ดังรายละเอียดตารางที่ 1

เมื่อเก็บแบบสอบถามคืนพบว่า ได้รับกลับคืนมา 190 ชุด และมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 184 ชุด จึงสรุปขนาดตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 184 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยประสานงานขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จัดทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยติดต่อและประสานงานขอข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน โดยขอความร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียนที่ศึกษา ช่วยประสานงานและแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองเด็ก

3. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และแปลผลรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ทุกฉบับมาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนด
3. ผู้วิจัยได้ให้ค่าคะแนนไว้ 5 ระดับ คือ

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมมาก เท่ากับ 4 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

นำข้อมูลที่ตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้แล้วมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์แบ่งช่วงชั้นเท่ากัน ดังนี้

1.00 - 1.80 มีส่วนร่วม น้อยที่สุด

1.81 - 2.60 มีส่วนร่วม น้อย

2.61 - 3.40 มีส่วนร่วม ปานกลาง

3.41 - 4.20 มีส่วนร่วม มาก

4.21 - 5.00 มีส่วนร่วม มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพของผู้ปกครอง

สถานภาพของผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 62.23 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 45.06 อาชีพรับจ้าง จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 49.36 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,001 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 38.63 ระดับการศึกษาประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 65.67 และระดับชั้นเรียนของบุตรหลานอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 24.03

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านวิชาการผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมาก เมื่อนำมาจัดลำดับ อันดับที่ 1 คือ ด้านวิชาการ รองลงมาด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านกิจการนักเรียน และด้านบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือประเด็นเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนและแสดงความคิดเห็นในสมุดพกของนักเรียน รองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้คัดเลือกนักเรียนไปร่วมกิจกรรมวิชาการภายนอกโรงเรียน และติดต่อครูประจำชั้นเพื่อทราบข้อมูลของนักเรียน เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนประเด็นการมอบหนังสือเอกสารที่เป็นความรู้แก่โรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอันดับที่ 1 คือการสนับสนุนให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมโรงเรียน รองลงมาคือ สอดส่องดูแลความประพฤติของนักเรียนขณะอยู่นอกโรงเรียน และร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมของโรงเรียน เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนการเสนอแนะการจัดอาหารกลางวันของโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลางทุกประเด็น อันดับ ที่ 1 คือประเด็นแสดงความคิดเห็นด้านการบริหารงานทั่วไปร่วมกับโรงเรียน รองลงมาคือ กำกับติดตามการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของโรงเรียน และร่วมกำหนดนโยบายเป้าหมายทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนประเด็นร่วมพัฒนางานธุรการของโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับมาก และในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมในอันดับที่ 1 คือประเด็นเกี่ยวกับการอ่านจดหมายแจ้งข่าวของทางโรงเรียน รองลงมาคือ สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมในงานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น และแนะนำคนรู้จักให้นำบุตรหลานเข้ามาเรียนที่โรงเรียน เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนประเด็นเสนอชื่อหรือแนะนำผู้เชี่ยวชาญทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

การทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2. สมมติฐานที่ 2 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง แตกต่างกันผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วม โดยอันดับที่ 1 คือ ด้านวิชาการ รองลงมา ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านกิจการนักเรียน และด้านบริหารทั่วไป ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลานจึงได้ให้การสนับสนุนทางการศึกษาเพื่อให้บุตรหลานของตนได้เพิ่มพูนประสบการณ์ และเกิดความรู้ เพื่อจะนำมาซึ่งความก้าวหน้าของบุตรหลานของตนในอนาคตสอดคล้องกับแนวคิดของ ไผท สิทธิสุนทร (2553, หน้า 2) เกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาตามบริบทที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้ตราขึ้นบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า พ่อ แม่ คือผู้ที่เป็นครูที่ดีที่สุด เป็นคนที่มีพลัง มีทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งความตั้งใจและความปรารถนาดีต่ออนาคตของลูก อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กัมภณท์ จุณโท (2553, หน้า 37) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทของพ่อแม่ ดังนี้

1. เป็นครูคนแรกของลูก
2. เป็นผู้ชี้โลกกว้าง
3. เป็นผู้สร้างภูมิคุ้มกันทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
4. เป็นครูตลอดเวลาและตลอดชีวิตของลูก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านวิชาการอยู่ในระดับมาก และที่มีส่วนร่วมเป็นอันดับที่ 1 คือประเด็นเกี่ยวกับการติดตามผลการเรียนและแสดงความเห็นในสมุดพกของโรงเรียน อาจเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องประกอบอาชีพ และไม่ค่อยมีเวลา ช่องทางที่จะติดตามผลการเรียนของบุตรหลานได้ ก็โดยการดูรายงานผลการเรียนจากสมุดพกของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพา ตามี (2540, หน้า 76) พบว่าผู้ปกครองต้องให้ครุรายงานผลการเรียน หรือความก้าวหน้าทางการเรียน และรายงานผลการสอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็รียงราษฎร์บำรุง ด้านกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับที่ 1 คือ ประเด็นการสนับสนุน

ให้บุตรหลานเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา จาดโต (2547) ได้ทำการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับผู้ปกครองและโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองมีความคาดหวังเป็นอันดับแรกในประเด็นเรื่องควรมีการแสดงของนักเรียนในการจัดงานประจำปีของโรงเรียน ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญสนับสนุนให้บุตรหลานได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และบุตรหลานยังได้อยู่ในความดูแลของ ครู อาจารย์หลังเลิกเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็ริงราษฎร์บำรุง ด้านบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ทุกประเด็น อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นว่างานด้านการบริหารเป็นหน้าที่ของทางโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการโดยไม่ทราบบทบาทว่าผู้ปกครองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยให้การส่งเสริมและสนับสนุนหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ได้ ซึ่ง วรนารี ปทุมมาศ (2556) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาที่มีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มี 6 แนวทาง คือ 1) แนวทางการเชื่อมโยงสายสัมพันธ์ 2) แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง 3) แนวทางการเป็นผู้อุปถัมภ์ 4) แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กที่บ้าน 5) แนวทางการสนับสนุนผู้ปกครองร่วมพัฒนาเด็กที่โรงเรียน 6) แนวทางการร่วมเป็นทีมงานของโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็ริงราษฎร์บำรุง ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอันดับที่ 1 คือ อ่านจดหมายแจ้งข่าวของทางโรงเรียน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองมีภารกิจมากทำให้ไม่มีโอกาสเข้าไปร่วมรับรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของทางโรงเรียนด้วยตนเอง จึงต้องการรับรู้ และให้ความสนใจข่าวสารทางโรงเรียนจากจดหมายแจ้งข่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาคือ 1) ผู้ปกครองไม่มีเวลา 2) ไม่ได้รับแจ้งข่าวสารข้อมูล 3) ผู้ปกครองไม่ทราบความต้องการของโรงเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาวลัย ลีลากุล (2553, หน้า 105) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ผู้ปกครองให้ความเห็นด้วยในระดับมากในประเด็นเรื่อง โรงเรียนชี้แจงข่าวสารความเคลื่อนไหวให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบถึงศักยภาพของโรงเรียน และรับรู้ข่าวสารของโรงเรียนด้วยตนเอง ยังทำให้ผู้ปกครอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียนยิ่งขึ้น

อภิปรายสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเป็ริงราษฎร์บำรุง แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สิริพร

สุนนดิษฐ์ (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน กอทัพบกอุปถัมภ์สื่อสารสงเคราะห์ พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนของนักเรียนในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. สมมติฐานที่ 2 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัด เปร็งราษฎร์บำรุง แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อารี มั่นศิลป์ (2553) ได้ทำการศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ ผู้ปกครองโรงเรียนในเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนใน โรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวม รายด้านและ รายข้อไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเปร็งราษฎร์บำรุง ด้านวิชาการโดย ภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงคือให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมหาหนังสือที่เป็น ความรู้แก่โรงเรียน เช่น โครงการมูมนหนังสือเคลื่อนที่ แล้วเปิดรับบริจาคหนังสือจากผู้ปกครอง หรืออาจเชิญ เป็นวิทยากรพิเศษมาบรรยายให้ความรู้ร่วมกับโครงการดังกล่าว

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเปร็งราษฎร์บำรุง ด้านกิจการ นักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้ปกครอง คือ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการจัดอาหารกลางวันโดย อาจจัดทำเป็นแบบสอบถามให้ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็น หรืออาจจัดเป็นกิจกรรมแข่งขันการปรุงอาหาร กลางวัน และเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสิน

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเปร็งราษฎร์บำรุง ด้านบริหารงาน ทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา งานธุรการของโรงเรียน ช่วยตัดสินใจในเรื่องสำคัญของโรงเรียน เช่นการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน โดย เชิญผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อให้มีความสำคัญกับผู้ปกครอง และผู้ปกครองจะให้เห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน

4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเปร็งราษฎร์บำรุง ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง คือ การให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อหรือแนะนำผู้เชี่ยวชาญทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน เนื่องจากผู้ปกครองมีความใกล้ชิด และใช้ชีวิตอยู่กับท้องถิ่นนั้นมานาน ย่อมจะมีประสบการณ์ และความรอบรู้

ข้อมูลต่างๆ ของท้องถิ่นเป็นอย่างดี หากโรงเรียนขอความร่วมมือโดยแจ้งวัตถุประสงค์ หรือหลักสูตรของเรื่องที่จะให้วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ ผู้ปกครองจะเป็นผู้ร่วมแนะนำรายชื่อวิทยากรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โรงเรียนพยายามสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยการให้ผู้ปกครองร่วมในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน โดยอาจจะเป็นวิธีเสียงตามสาย หรือตามงานประเพณีของท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียนและศิษย์เก่า หรือชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม จะได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมให้มีความหลากหลาย และตรงตามความต้องการของผู้เรียน

2. ควรทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง